

Inspiratiesessie 4 pilot mantelzorg Drenthe, Drents Platform Mantelzorg

d.d. 6 april 2023

Door

Marco Korf, beleidsmedewerker Midden-Drenthe, namens pilot Midden-Drenthe. Vervanger van Lianneke den Toom PROOF adviseurs.

Onderwerp

Hoofdlijnen en uitkomsten ketenaanpak depressiepreventie pilot Midden-Drenthe.

Als onderdeel van het meerjarenprogramma depressiepreventie VWS.

Doel van de ketenaanpak

Mantelzorgers nu en in de toekomst zo goed mogelijk ondersteunen. Overbelasting en depressieve klachten terug te dringen door samenwerking tussen ketenpartijen te verbeteren.

Opzet van de ketenaanpak

Ketenaanpak kent zeven bouwstenen die een individuele mantelzorg in (willekeurige) volgorde kan doorlopen. Binnen elke bouwsteen hebben verschillende ketenpartijen vaste rollen; worden instrumenten ingezet met het oog op het specifieke doel van de bouwsteen. De rollen zijn: ketenregisseur, informatieknoppunt, kwaliteitsbewaker (per bouwsteen), ontwikkelaars en uitvoerders van instrumenten en voor elke casus een casusregisseur.

Aanpak van de pilot

In de pilot waren 4 doelgroepen. Werkende mantelzorgers, mantelzorgers van niet westerse achtergrond, jonge mantelzorgers en mantelzorgers met psychische kwetsbaarheid. In Midden-Drenthe is gekozen voor de laatste doelgroepen: jonge mantelzorgers en mantelzorgers van mensen met psychische problematiek (inclusief dementie). Aanleiding voor deze keuze is vanwege de politieke aandacht voor jonge mantelzorgers in Midden-Drenthe, ingegeven door de gevolgen van uitval als gevolg van zorgtaken. Deze uitval heeft direct gevolgen voor de kwaliteit van leven van deze jongeren. Voor mantelzorgers met psychische problematiek is dat de van oudsher grote lokale populatie van deze groep in onze gemeente. En onze inspanning voor deze doelgroep via optimaal leven en wachtlijst ggz.

In de pilot hebben we gezocht naar de verschillen en de overeenkomsten van dienstverleners en aanbieders van zorg. Vervolgens zijn we met mantelzorgers in gesprek om te komen tot een optimale samenwerking in de keten. Dit proces moet leiden tot een duurzame ketensamenwerking. De gemeente Midden-Drenthe is een belangrijke partner. Daarnaast zijn er ook andere betrokkenen zoals WMO-consulenten, ContactPunt mantelzorg, deelnemers van wijkteam WMO, Welzijnswerk Midden-Drenthe (mantelzorgconsulent, onafhankelijke cliëntondersteuning, jongerenwerk) en vertegenwoordiger Mantelzorg.nl van Drenthe.

De pilot is erop gericht de bestaande praktijken te optimaliseren vanuit het concept van de ketenaanpak. En ten behoeve van conceptuele ketenaanpak te leren van de best practices van Midden-Drenthe.

Voortgang pilot

- Er zijn inmiddels een kick-of en vier voortgangsbijeenkomsten plaatsgevonden, alleen een eindbijeenkomst moet nog plaatsvinden.
- Client staat altijd centraal en eigen organisatie is ondersteunend.
- Er is een intensieve samenwerking op gang gekomen met levendige discussies en veel actiepunten met hoge deelname en betrokkenheid ketenpartners.
- Er is naar de samenwerkingen aan het begin afgesproken een samenwerking aangegaan met revalidatiecentra. Deze worden ook als een belangrijke partij gezien, die nu veel meer in beeld is gekomen.
- Succesfactor in Midden-Drenthe zijn de korte lijnen en het persoonlijke contact.
- Valkuil in Midden-Drenthe is dat er veel afhankelijk is van de inzet van individuen. Het is minder gekoppeld aan organisaties en 'harde afspraken'. Dat maakt het kwetsbaar.
- Pilot heeft geleid tot samenwerking en bewustwording rondom de jonge mantelzorgers tussen de ketenpartners. Een mooie basis om verder uit te breiden.
- Geconcludeerd kan worden dat een informatieknooppunt belangrijk is.

Tips die we mee willen geven

1. Maak 1 partij verantwoordelijk, gaan we in de slotbijeenkomst afspraken voor maken.
2. Wissel contactgegevens met betrokken partijen (proffessioneel),
3. Simpele- laagdrempelige - communicatie passend bij de doelgroep,
4. Behandel jonge mantelzorgers niet als volwassenen. Dus eigen route, eigen communicatie,
5. Stel een flyer op met een routekaart die lijkt op een sociale kaart (jaarlijks update),
6. Versterk het bestaande netwerk.

Impact pilot

In Midden-Drenthe zijn naar schatting **circa 10 duizend mantelzorgers** actief.

In Midden-Drenthe besteden mantelzorgers circa **3,1 miljoen uur** per jaar aan mantelzorgtaken.

In Midden-Drenthe is de waarde de tijdsinzet van mantelzorgers naar schatting tussen de **29 en 48 miljoen euro per jaar**.

In Midden-Drenthe maken mantelzorgers gezamenlijk **circa 3,6 miljoen euro aan kosten** (reiskosten, extra boodschappen, medicatie etc.).

Het vervangen van mantelzorgers in Midden-Drenthe door publieke en private zorg kost tussen de **65 en 89 miljoen euro per jaar**.